

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122438902
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6122438902.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vargovej (sudkyňa spravodajkyňa) a členov senátu – sudcov JUDr. Jozefa Šuleka a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, so sídlom Náměstí T. G. Masaryka 2392/17, 690 02 Břeclav, Česká republika, IČO: 043 55 211, právne zastúpeného právnou zástupkyňou Mgr. Zuzanou Bírovou, advokátkou so sídlom Americká 2, 831 02 Bratislava – mestská časť Nové Mesto, IČO: 30 849 837, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. F. XXX, XXX XX C. D. E., o zaplatenie sumy 100,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. CA-16Csp/11/2023-86 zo dňa 27.10.2023, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu (výrok I.), ktorou sa žalobca domáhal, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie istiny 100,-Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 100,- Eur od 27.12.2019 do zaplatenia vrátane náhrady trov konania. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil tým, že zmluva o úvere uzatvorená dňa 22.10.2019 medzi žalobcom a žalovaným (zmluva č. 572358), ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, je neplatná s tým, že žalovaný nárok je zároveň premičaný.

3. Po právnom posúdení veci podľa článku 18 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, článku 6 ods. 1, 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) a ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), dospel k záveru, že zmluva uzavretá fyzickou osobou na účel, ktorý sa môže považovať za patriaci do oblasti mimo jej predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „spotrebiteľ“), s inou osobou, ktorá koná v rámci svojho predmetu činnosti alebo výkonu povolania (ďalej len „podnikateľ“), sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa za predpokladu, že podnikateľ: a) vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo b) akýmkoľvek spôsobom smeruje takú činnosť na túto krajinu alebo niekoľko krajín vrátane tejto krajiny a zmluva patrí do rozsahu tejto činnosti. Rozhodným právom je teda právo slovenské. Vo vzťahu k rozhodnému právu súd zistil, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru v bode 04. Zmluvy stanovujú, že na úpravu právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným sa majú použiť ustanovenia právneho poriadku Českej republiky. Súd

z úradnej povinnosti skúma, ktoré právo je pre žalovaného ako spotrebiteľa výhodnejšie a dospel k záveru, že právny vzťah strán sporu by sa mal riadiť právnym poriadkom Slovenskej republiky, a to aj s poukazom na čl. 6 ods. 1 nariadenia Rím I. Dojednanie o rozhodnom práve sa nachádza len vo všeobecných podmienkach, ktoré boli prílohou zmluvy o úvere, spotrebiteľ preto nemal reálnu možnosť ovplyvniť voľbu rozhodného práva, preto takéto určenie rozhodného práva nie je možné považovať za voľbu spotrebiteľa.

4. Súd prvej inštancie predmetnú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú ale nie ako zmluvu o úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z., a to s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. l) predmetného zákona, pretože splatnosť pôžičky bola dohodnutá na dobu 28 dní. Zároveň ustálil, že ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

5. Ďalej súd prvej inštancie vykonal lustráciu na stránke NBS (č.l.47-48), kde je uvedené upozornenie NBS zo dňa 09.08.2018 na činnosť spoločnosti MINIHOTOVOST SE ktorá ponúka pôžičky prostredníctvom G. napriek tomu, že nemá povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov na území Slovenskej republiky. Existencia takéhoto povolenia je a aj v čase poskytnutia peňažných prostriedkov bola podmienkou oprávňujúcou veriteľa poskytovať spotrebiteľské úvery a pôžičky spotrebiteľom. Na území Slovenskej republiky nie je možné poskytovať úvery a pôžičky spotrebiteľom – veriteľom bez povolenia alebo nad rozsah povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska.

6. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie posúdil uzavretú zmluvu ako neplatnú, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 100 Eur. Žalobca sa mohol domáhať len vydania bezdôvodného obohatenia titulom neplatnosti úverovej zmluvy, ktorého sa žalobca voči žalovanému v tomto konaní nedomáhal. Súd následne s poukazom na premlčanie zo spotrebiteľskej zmluvy prihladal ex offo na ustanovenia § 54a) zákona č. 40/1964 Zb. občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v spojení s jeho prechodným ustanovením § 879 v). Z obsahu spisu CA-16Csp/11/2023 súd prvej inštancie zistil, že žalobca si uplatnil žalovanú sumu v upomínacom konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica dňa 27.10.2022 a zmluvu o úvere č. 572358 uzatvoril so žalovaným dňa 22.10.2019. Podľa § 107 ods. 1, 2 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor obohatil. Ak zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 22.10.2019 a žalobca si uplatnil svoj nárok žalobou na upomínacom súde dňa 27.10.2022, tak tento nárok si uplatnil po uplynutí 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty, ktorá mu uplynula dňa 22.10.2021, pretože žalobca už dňom poskytnutia finančných prostriedkov mal vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia.

7. Podľa mienky súdu prvej inštancie sú tvrdenia žalobcu, podľa ktorých na poskytovanie pôžičiek a úverov na území SR mu stačí povolenie na poskytovanie úverov udelené ČNB nedôvodné, pretože ustanovenia o udelení povolenia sú kogentnou úpravou, od ktorej nie je možné sa odchýliť a vyžadovanie takéhoto povolenia nie je v rozpore s právom EÚ, ktoré povolenie sa vyžaduje od každého subjektu, ktorý chce poskytovať spotrebiteľské úvery a iné úvery a pôžičky pre spotrebiteľov, a to bez ohľadu na štátnu príslušnosť. Nie je možné akceptovať, aby žalobca podliehal len kontrole orgánu z iného členského štátu, ktorý kontroluje poskytovanie spotrebiteľských úverov v danom štáte.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nedostatočným a nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Za mylný považuje záver súdu o absolútnej neplatnosti zmluvy z dôvodu absencie oprávnenia na poskytovanie úverov. Článok 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá má predovšetkým za následok, že zmluvy o úvere a právne úkony založené na takých zmluvách, ktoré boli uzatvorené na území tohto členského štátu medzi dlžníkmi a veriteľmi so sídlom v inom členskom štáte, ktorí nie sú držiteľmi povolenia vydaného príslušnými orgánmi prvého členského štátu na účely vykonávania ich činnosti na jeho území, sú absolútne neplatné odo dňa ich uzatvorenia, a to aj vtedy, ak boli uzatvorené pred nadobudnutím účinnosti uvedenej právnej úpravy. Odvolateľ je riadne registrovanou spoločnosťou s príslušným podnikateľským oprávnením, na základe ktorého poskytuje

finančné služby v prostredí internetu, a to vo viacerých jazykových verziách. Vo vzťahu k povoleniu podnikania na Slovensku ďalej poukazuje na článok 49 ZFEÚ a právo „usadiť sa“ podľa ktorého sa zakazujú obmedzenia slobody usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu, zakazujú sa aj obmedzenia, ktoré sa týkajú zakladania obchodných zastúpení, organizačných zložiek a dcérskych spoločností štátnymi príslušníkmi, na článok 54 ZFEÚ podľa ktorého sa so spoločnosťami založenými podľa zákonov členského štátu a ktoré majú svoje sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti v Únii zaobchádza rovnako ako s fyzickými osobami, ktoré sú štátnymi príslušníkmi členských štátov a článok 56 ZFEÚ zakotvujúce právo na slobodné poskytovanie služieb, ktoré zakazuje obmedzovanie slobody poskytovania služieb v rámci spoločenstva. Pokiaľ ide o právo na slobodné poskytovanie služieb, toto vyžaduje, aby hostiteľská krajina nediskriminovala spoločnosti pre ich pôvod pri vykonávaní cezhraničnej činnosti. Odvolateľ poukázal na rozhodnutie vo veci C-76/90 Manfred Säger s tým, že Článok 49 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva požaduje nielen potlačanie diskriminácie osôb poskytujúcich služby na základe ich národnosti, ale i zákaz akýchkoľvek obmedzení. Ďalej poukázal na rozhodnutie Cassis de Dijon podľa ktorého Európsky súdny dvor v zásade vyjadril, že domovská krajina nielen vydáva oprávnenie na vykonávanie činnosti spoločnosti usídlennej na svojom území, ale dohliada i na jej všetky aktivity vrátane tých, ktoré sú vykonávané na území iného členského štátu EÚ. Ďalej poukázal na rozhodnutie C-384/93 Alpine Investments podľa ktorého domovský štát je najlepšie situovaný na to, aby reguloval praktiky dotknutej spoločnosti týkajúcim sa porušenia jej práva na slobodné poskytovanie služieb. Podľa názoru odvolateľa neexistuje žiaden priestor pre prijatie názoru, že k cezhraničnému poskytovaniu spotrebiteľských úverov žalobcom so sídlom v Českej republike a na základe oprávnenia udeleného Českou národnou bankou prostredníctvom internetu je potrebné „navyše“ udelenie povolenia zo strany Národnej banky Slovenska, čomu bráni sloboda pohybu služieb. Právo spotrebiteľských úverov je v Európskej únii plne harmonizované Smernicou, a preto platí rovnako tak na území Českej republiky, ako aj Slovenskej republiky. Aj z tohto hľadiska teda plne postačí oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov Českej národnej banky pre subjekt sídlaci na území Českej republiky, ktorý navyiac nemá na území Slovenskej republiky umiestnený ani podnik ani organizačnú zložku. Odvolateľ poukázal aj na to, že v prípade zahraničných bánk neplatí žiadna požiadavka pre nadobudnutie osobitnej bankovej licencie na území Slovenskej republiky a postačí len notifikácia príslušného orgánu dohľadu o zámere vykonávať činnosť v Slovenskej republike Národnej banke Slovenska, čo ustanovuje ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Ak v prípade zahraničných bánk, ktorých regulácia je podstatne prísnejšia ako v prípade nebankových subjektov, postačuje oznámenie orgánu dohľadu, v prípade poskytovateľov spotrebiteľských úverov právny predpis nič také nepožaduje. Národná banka Slovenska mohla síce upozorniť na akúsi nepovolenosť činnosti žalobcu, no do dnešného dňa žalobca neobdržal žiadnu informáciu od orgánu činného v trestnom konaní o nedovolenosti jeho činnosti. Odvolateľ v odvolaní taktiež namietal nesprávne určenie rozhodného práva, pretože je právnickou osobou majúcou sídlo na území Českej republiky, ktorý na území Slovenskej republiky nemá zriadenú organizačnú zložku ani na území Slovenskej republiky nepodniká. Žalobca a žalovaný uzavreli smluvu o úvere (ďalej len „zmluva“) v českom jazyku a podľa právneho poriadku Českej republiky, na ktorý v zmluve nielen odkázali, ale na použitie ktorého sa aj dohodli. V zmluve strany sporu uviedli, že ju uzavreli podľa zákona číslo 89/2012 Sb., občanský zákoník. Aplikácia českého právneho poriadku v danom prípade nie je a ani nemôže byť pre žalovaného ako spotrebiteľa menej výhodná. Ide totiž o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je v EÚ plne harmonizovaná v podobe Smernice. K aplikácii nariadenia Rím I. odvolateľ uviedol, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy sa použije právo krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa iba ak veriteľ vykonáva svoju činnosť v krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa alebo smeruje svoju činnosť na krajinu obvyklého pobytu spotrebiteľa. V danom prípade odvolateľ ako veriteľ vykonáva svoju činnosť v Českej republike. Odvolateľ je toho názoru, že samotná internetová stránka ešte neznamená, či podnikateľ smeruje svoju činnosť vo vzťahu ku krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa a nerozhoduje ani to, v akej mene sú vyjadrené ponúkané služby, ani jazyk stránky. Navyiac, zo zmluvnej dokumentácie uzavretej medzi stranami sporu je zrejmé, že zmluvné strany sa dohodli na voľbe českého práva a je nepochybné, že české právo podlieha plnej harmonizácii v zmysle Smernice. Súd teda z hľadiska výhodnosti použitia príslušného právneho poriadku pre žalovaného ako spotrebiteľa úplne rezignoval na harmonizáciu v zmysle Smernice Rím I. a aplikáciu slovenského právneho poriadku na základe právneho predpisu z oblasti medzinárodného práva súkromného založil na inštitúte práva verejného. Súd ignorujúc ústavnoprávny princíp favor contractus konštatoval absolútnu neplatnosť zmluvy len na základe skutočnosti, že žalobca nemá v Slovenskej republike udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, čím konal v rozpore s primárnym právom Európskej únie.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 CSP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 CSP) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa § 392 CSP odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje rozsudok alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením.

14. Podľa bodu 25. nariadenia Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) Spotrebiteľov by mali chrániť také pravidlá krajiny ich obvyklého pobytu, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou za predpokladu, že spotrebiteľská zmluva bola uzavretá v tejto krajine, kde podnikateľ vykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť. Mala by sa zaručiť rovnaká ochrana, ak podnikateľ nevykonáva svoju obchodnú alebo podnikateľskú činnosť v krajine, v ktorej má spotrebiteľ svoj obvyklý pobyt, ale zároveň akýmkoľvek spôsobom smeruje svoju činnosť do tejto krajiny alebo do niekoľkých krajín vrátane tejto krajiny a zmluva je uzavretá ako výsledok tejto činnosti.

15. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“) na účely tohto zákona sa rozumie iným veriteľom právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. f) a l), pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b), d), e), g) až k) a m) až r); za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska.

16. Podľa § 20 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu:

- a) bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a alebo
- b) v obmedzenom rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20b.

17. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie, spôsobom zodpovedajúcim kontradiktórnej povahe konania, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Odvolanie žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

18. Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žalovaný má právne postavenie spotrebiteľa a zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľská zmluva. Tento záver nenamietal ani samotný žalobca. Rovnako žalobca nenamietal posúdenie právomoci na rozhodovanie v danej veci súdom prvej inštancie v zmysle Nariadenia Brusel I., keď v prípade žalobcu ide o zahraničnú právnickú osobu, a teda ide o konanie s medzinárodným prvkom.

19. V nadväznosti na odvolaciu námietku týkajúcu sa aplikácie slovenského práva odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa vzhľadom na prítomnosť cudzieho prvku správne zaoberal rozhodným právom, ktorým sa má na predmetný právny vzťah spravovať. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu ako dodávateľom a spotrebiteľom je zmluvou spotrebiteľskou, ktorú bolo potrebné posudzovať z hľadiska príslušných ustanovení Nariadenia Rím I.

20. K námietke odvolateľa, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenia nariadenia č. 593/2008 (Rím I) odvolací súd dodáva, že odvolateľ prehliadol formuláciu „...akýmkoľvek spôsobom smeruje svoju podnikateľskú činnosť“. Pokiaľ ide o otázku smerovania podnikateľskej činnosti dodávateľa, i keď možno súhlasiť so žalobcom, že len samotná prístupnosť internetovej stránky neznamená smerovanie činnosti podnikateľa ku krajine obvyklého pobytu spotrebiteľa, zo skutočností známych odvolaciemu súdu z jeho činnosti (§ 186 ods. 1 CSP), vrátane faktického pokračovania žalobcu v činnosti obchodnej spoločnosti MINIHOTOVOSTĚ, a.s., so sídlom Bratislava, Pribinova 25 (IČO: 35 852 453), ktorá zanikla v dôsledku cezhraničného zlúčenia práve so žalobcom, je nepochybné, že žalobca smeruje svoju podnikateľskú činnosť (aj) na Slovenskú republiku. Smerovaniu činnosti žalobcu aj do iných krajín nasvedčuje nielen poskytovanie finančných služieb prostredníctvom internetu vo viacerých jazykových verziách, vrátane slovenského jazyka, ale aj ich poskytovanie prostredníctvom domény s koncovkou označenia príslušnosti k určitej lokalite, v danom prípade Slovenskej republiky (zo žaloby vyplýva, že so žalovaným, bola uzavretá zmluva o úvere prostredníctvom internetovej stránky G.). Z uvedeného možno vyvodiť, že zo strany žalobcu dochádza prostredníctvom jeho internetových stránok k podnecovaniu uzatvárania zmlúv na diaľku, mimo iných, aj do krajiny obvyklého pobytu žalovaného. Potvrdením uvedeného smerovania podnikateľskej činnosti žalobcu je okrem iného napokon tiež značné množstvo ním iniciovaných súdnych sporov voči spotrebiteľom - osobám, pre ktoré je Slovenská republika krajinou ich obvyklého pobytu.

21. Vo vzťahu k tvrdeniu odvolateľa, v zmysle ktorého sa dohodli na voľbe českého práva, odvolací súd konštatuje, že z predmetnej zmluvy o úvere nevyplýva jednoznačná a nesporná voľba práva Českej republiky. Úvodnú časť zmluvy, v ktorej je uvedené, že zmluva bola uzavretá podľa českého Občianskeho zákonníka a českého zákona o spotrebiteľskom úvere, nemožno považovať za účinnú dohodu zmluvných strán o voľbe rozhodného práva, keďže sa jedná iba o konštatovanie a nie ustanovenie, z ktorého by bolo zrejme zmluvné dojednanie účastníkov zmluvy o rozhodnom práve. Rovnako nemožno ani vychádzať zo všeobecných podmienok poskytnutia úveru (bod 04), ktoré majú mať iba vysvetľujúci, technický charakter k skutočnostiam uvedeným v zmluve. Tieto podmienky síce mali byť elektronicky podpísané žalovaným, ale jedná sa o jednostranný formulár, ktorý žalovaný nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť. Nemožno konštatovať, že skutočnosti uvedené v týchto podmienkach sú výsledkom konsenzu prejavu vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný podpisom iba potvrdzuje, že sa zoznámil v dostatočnom predstihu s ich obsahom, že im porozumel. Konštatovanie, že „k nim nemá žiadne výhrady a zavazuje sa je dodržiavať“, taktiež nemôže zakladať tak podstatnú skutočnosť, akou je dohoda o voľbe rozhodného práva, nakoľko takýto prejav vôle musí byť jasný, určitý a úplne zrozumiteľný tak, aby nebola žiadna pochybnosť o tom, že spotrebiteľ si zmluvne dohodol aplikáciu iného právneho poriadku, než je v danom prípade právny poriadok Slovenskej republiky. Takéto jednostranné určenie rozhodného práva preto nie je možné považovať za voľbu spotrebiteľa podľa čl. 6 ods. 2 Nariadenia Rím I.

22. K námietke odvolateľa, že aplikácia českého právneho poriadku nemôže byť, vzhľadom na harmonizáciu poskytovania spotrebiteľských úverov v Európskej únii, menej výhodná, odvolací súd uvádza, že právo Európskej únie v oblasti spotrebiteľského práva je síce harmonizované, čo ale neznamená, že je vo všetkých krajinách úplne totožné, pričom členská krajina si môže upraviť v rámci svojho právneho poriadku práva spotrebiteľa aj v širšom rozsahu, teda môže rozšíriť ochranu spotrebiteľa, avšak pri zachovaní účelu smernice. Z tohto dôvodu teda nemožno súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že pre žalovanú ako spotrebiteľku vôbec nie je podstatné, aký právny poriadok bude na prejednávajúcu vec aplikovaný. Spotrebiteľská ochrana je zároveň širším právnym inštitútom, ako vyplýva len zo skutočne výrazne harmonizovaného práva spotrebiteľských úverov, napr. v súvislosti so zohľadňovaním premlčania nároku. Súd prvej inštancie preto správne aplikoval ako rozhodné právo Slovenskej republiky.

23. Odvolací súd zároveň s poukazom na vyššie uvedené dáva do pozornosti čl. 6 ods. 2 Nariadenia č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky, podľa ktorého aj v prípade, keď by medzi zmluvnými stranami došlo k voľbe rozhodného práva, sa na ňu neprihliada a použije sa právo rozhodné v zmysle čl. 6 ods. 1 označeného nariadenia, ak takáto voľba zbavuje spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytuje jeho tuzemský právny poriadok (právny poriadok krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa). Odvolateľ síce tvrdí, že by identickú ochranu spotrebiteľovi poskytovali aj právne normy účinné v Českej republike, ale „iba“ značne všeobecne poukazuje na harmonizáciu práva spotrebiteľských úverov „Smernicou“.

24. Obdobne žalobca nespochybňuje východiskový záver súdu prvej inštancie o tom, že nebolo preukázané jeho povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov na území Slovenskej republiky. Do určitej miery až tendenčne v tejto spojitosti poukazuje na okolnosť, že udelenie predmetného súhlasu je otázkou práva verejného a v súdenom spore sa má vychádzať len z noriem súkromného práva. Zo znenia § 20 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. je totiž zrejmé, že dotknutá podmienka je výslovnou súčasťou práve súkromného práva. Nie zanedbateľnú účelovosť dotknutej odvolacej argumentácie potvrdzuje i to, že vo vzťahu k povoleniu Národnej banky Slovenska by podľa odvolateľa malo ísť o neakceptovateľné zohľadňovanie noriem verejného práva, súčasne však on sám akcentuje udelenie licencie/povolenia Českou národní bankou, ktoré je rovnako výsledkom aplikácie verejného práva.

25. V súvislosti s námietkami žalobcu vo vzťahu k neplatnosti zmluvy o úvere z dôvodu absencie povolenia NBS spočívajúcimi v tvrdení, že je subjektom založeným, vzniknutým a registrovaným v právnom prostredí Českej republiky, ktorý vykonáva činnosť na základe riadneho povolenia Českej národnej banky a jeho ďalšou argumentáciou s poukazom na základné pravidlá zakotvené v Zmluve o fungovaní EÚ je potrebné uviesť, že Národná banka Slovenska je v zmysle zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov subjektom, ktorý vykonáva dohľad nad finančným trhom, okrem iného aj dohľad v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov a v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch tiež udeľuje povolenie na poskytovanie úverov alebo pôžičiek, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom iným veriteľom, ktoré povolenie je vyžadované od všetkých iných veriteľov podľa § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. bez ohľadu na sídlo veriteľa či právny poriadok, podľa ktorého bol založený. Preto v žiadnom prípade nemôže ísť o obmedzovanie poskytovania služieb v rámci voľného pohybu služieb ani žiadnu diskrimináciu tak ako to uvádza žalobca, ktorý je oprávnený v tomto smere podnikáť na území Slovenskej republiky, avšak za predpokladu udeleného platného povolenia Národnou bankou Slovenska presne tak, ako aj ostatné právnické osoby, ktoré spĺňajú podmienky upravené v § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z.

26. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalobcom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v preskúmvanej meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Len pre úplnosť odvolací súd dopĺňa, že bezprostrednú aplikáciu jednotlivých zákonných ustanovení na konkrétnosti súdnej veci, vrátane rozhodujúcich časových údajov, ako i záver o premlčaní žalovaného nároku odvolateľ vôbec nenamietal.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalovaný, a to v celom rozsahu, preto mu voči žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko však žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, odvolací súd mu, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takéto „jednoetapové“ rozhodnutie o náhrade trov konania (súčasne o samotnom nároku ako i o jeho výške) zodpovedá východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

30. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)